

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/19084

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 773

21 Nisan 2011

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-19084)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 11.04.2011 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-30298 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Yılmaz TANKUT'un tarafıma tevcih ettiği 7/19084 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı ve Türkiye Atom Enerjisi Kurumundan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği : Bilgi :
TBMM Bşk. Başbakanlık

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN YILMAZ TANKUT'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/19084)**

Sorular 1, 4:

Mersin-Akkuyu'da kurulacak olan Türkiye'nin ilk nükleer santralının ilk ünitesinin 2018'de devreye alınması planlanırken, Rusya Devlet Başkanı aşağıdaki ifadelerde bulunmuştur:

"Nükleer santral doğru yapılırsa sorun olmaz, Akkuyu doğru yönetilecek. Akkuyu'daki proje güvenlik yönünden Japon santrallerinden çok farklı bir santral. Japonya'da olanlarda güvenlik anlamında ilave tedbire gerek yok. Deprem her şeye zarar verebiliyor. İnşaatın yapılacağı konum önemlidir. Biz deprem bölgelerinde de nükleer santral inşa ettik, deneyimliyiz. Bu proje son derece ilginç bir projedir. Türk dostlarımızın menfaatine olan bir projedir." Bu hususlar çerçevesinde;

-Akkuyu'da yapılması planlanan santralde hangi ilave önlemler alınacaktır? Japonya'daki santrallerden farklı olarak hangi güvenlik önlemleri alınacaktır?

-Rusya yapmış olduğu santralleri hangi deprem bölgelerine kurmuştur? Bu bölgelerde deprem meydana gelmiş midir? Geldi ise bu depremlerin şiddeti ne olmuştur? Bu depremlerden bir zarar görmüş müdür?

Cevaplar 1, 4:

VVER-1200 tipi reaktörler işletimde olan VVER-1000 reaktörlerinin güvenlik ve performans açısından geliştirilmiş modelidir. VVER tipi reaktörler, Rusya Federasyonunun yanı sıra Çin, Çek Cumhuriyeti, Finlandiya, Macaristan, Hindistan, Slovakya ve Ukrayna gibi diğer bazı ülkelerde de işletim halinde bulunmaktadır. Ayrıca dünyada inşa halindeki 10 adet VVER tipi reaktörlerden 4'ü VVER-1200 tipi reaktörler olup bu tasarım uluslararası kabul görmüş güvenlik özelliklerine sahiptir.

Nükleer santrallerinin güvenliğine yönelik alınan güvenlik önlemleri, zaman içerisinde ortaya çıkan nükleer kazalar ve olağandışı durumları da dikkate alarak sürekli gözden geçirilmekte ve geliştirilmektedir. Buna örnek olarak ABD'de TMI ve Çernobil nükleer santral kazaları verilebilir. Bu kazaların sebepleri ve sonuçlarından dersler çıkartılarak nükleer santrallerin güvenliğini iyileştirici yeni kurallar konulmuştur. Benzer şekilde yakın zamanda yaşanan Japonya Fukushima nükleer santral kazası da sebep ve sonuçları açısından değerlendirilecek ve tesisin güvenliğini artırıcı yönde alınması gereken önlemler belirlenerek uygulanmaya başlanacaktır.

Nükleer Güç Santrallerine ilişkin 11 başlıkta 88 güvenlik parametresi mevcuttur. Bölgenin depremsellik özelliği bu parametrelerin başında gelmektedir. Akkuyu için verilen yer raporundaki topografya, jeoloji, jeoteknik ve sismoloji, hidroloji gibi konular açısından önemli parametreler yüzlerce yıl gibi uzun bir zaman sürecini içeren bilgilere dayandırılmaktadır. Bölgenin depremselliği ile ilgili yapılan çalışmalarda Akkuyu sahası için 320 km yarıçaplı alanda bilimsel araştırmalar yapılmıştır. Bazı fayların mikrodeprem faaliyeti bakımından uzun süre sakin olabileceği dikkate alınarak mikrodepremler en az iki yıl süre ile kaydedilir. Akkuyu sahasında mikrodeprem izleme süresi 3 yıldan fazladır. Akkuyu için yapılan sismoteknik çalışmalarda 11 fay hattının hareketleri ve etkileri dikkate alınmıştır. Ayrıca Ecemiş Fayı, Doğu Anadolu Fayı, Ölüdeniz Fayı ve Kıbrıs Fayı sismoteknik çalışmaları da Akkuyu sahası için yapılan bilimsel çalışmalarda dikkate alınmıştır.

Depremsellik ile ilgili çalışmalar bir süreçtir. Doğal olarak geçmişte yapılan çalışmalar ile yetinmeyerek bilimsel çalışmalarımız sürekli devam edecektir. Bu çalışmaları milyarlarca dolar yatırım yapacak olan Rusya tarafı ile uzmanlarımız birlikte gerçekleştirecek, onayı denetleyici kurum olan TAEK verecektir. Ayrıca, Dünya Nükleer Santral İşletmecileri Birliği verilerine göre Rus reaktörleri çalışma güvenliği açısından üst sıralarda yer almaktadır. Nükleer güç santrallerimiz Fukushima dahil en şiddetli deprem felaketlerinin daha üstündeki büyüklükler ve olası etkileri (tsunami, heyelan, sel vs.) göz önüne alarak inşa edilecektir.

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN YILMAZ TANKUT'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/19084)**

VVER-1000 Ukrayna, Çin, Hindistan, İran ve Bulgaristan gibi farklı deprem değerlerine sahip ülkelerde denenmiştir. Nükleer reaktörlerin lisanslanması aşamasında tesisin güvenli bir tasarıma sahip olup olmadığının değerlendirilmesi inşaat lisansı verilirken yapılmakta ve daha sonraki aşamalarda tesisin tasarıma uygun bir şekilde inşa edilip edilmediği takip edilmektedir.

Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı tarafından tutulan olay kayıtlarında VVER-1000 tasarımı için depremin sebep olduğu ve santralin hasar görmesine ya da kapatılmasına gerek duyulan bir olay bulunmamaktadır.

Sorular 2, 3:

-Alınacak önlemler proje maliyetinde ne kadarlık bir artış meydana getirecektir?

-Bu artış elektrik alım fiyatlarında ilave bir yük getirecek midir? Getirecekse bu yük ne kadar olacaktır?

Cevaplar 2, 3:

Anlaşmanın ilgili 10. Maddesi: "TETAŞ, Proje Şirketi'nden, ESA'da belirtildiği şekilde, NGS'de üretilmesi planlanan elektriğin -Ünite 1 ve Ünite 2 için % 70'ine ve Ünite 3 ve Ünite 4 için % 30'una - tekabül eden sabit miktarlarını her bir güç ünitesinin ticari işletmeye alınma tarihinden itibaren 15 yıl boyunca 12,35 ABD cent/kWh ağırlıklı ortalama fiyattan (KDV dahil değildir) satın almayı garanti eder. Proje Şirketi, Ünite 1 ve Ünite 2'de üretilmesi planlanan elektriğin % 30'unu ve Ünite 3 ve Ünite 4'de üretilmesi planlanan elektriğin % 70'ini, kendisi veya enerji perakende tedarikçileri vasıtasıyla serbest elektrik piyasasında satacaktır." hükmünü amirdir. Ayrıca, 15 yıllık dönemden sonra net karın %20'si Hazineye devredilecektir.

Dolayısıyla, proje maliyetinde meydana gelebilecek olan değişimler Proje Şirketinin sorumluluğunda olup, elektrik alım fiyatlarına bir yük getirmesi söz konusu değildir.